

PALANGOS MIESTO RINKLIAVŲ CENTRAS

Biudžetinė įstaiga, Gintaro g. 33A, LT-00134 Palanga, tel. (8 460) 49 003,

el. p. info@pmrc.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302290562

Palangos miesto savivaldybės administracijai

Vytauto g. 112

Palanga

2022-09-28 Nr. (1.11)-C23-248

MOTYVUOTA IŠVADA

DĖL BIUDŽETINĖS ĮSTAIGOS PALANGOS MIESTO RINKLIAVŲ CENTRO VEIKLOS SRIČIŲ, KURIOSE YRA KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ, NUSTATYMO REZULTATŲ

Palangos miesto rinkliavų centras (toliau - Rinkliavų centras) yra Palangos miesto savivaldybės tarybos sprendimu įsteigta biudžetinė įstaiga, teikianti miesto viešosios infrastruktūros priežiūros, plėtros ir vietinių rinkliavų administravimo paslaugas. Rinkliavų centras įgyvendindamas keliamus tikslus atlieka Palangos miesto rinkliavų centro nuostatuose numatytas funkcijas: administruoja vietines rinkliavas už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą ir už naudojimąsi Palangos miesto savivaldybės tarybos nustatytais vietomis automobiliams statyti, fiksuoja kelių eismo taisyklių pažeidimus bei perduoda pažeidimų aktus Palangos miesto savivaldybės administracijos direktoriaus įgaliotam Palangos miesto savivaldybės administracijos skyriui, administruoja savivaldybės būsto ir socialinio būsto nuomos mokesčio surinkimą iš nuomininkų, gyvenančių savivaldybei nuosavybės teise priklausančiuose nuomojamuose būstuose, išduoda leidimus bei verčiasi kitomis įstatymų nedraudžiamomis veiklos rūšimis, susijusiomis su Centro veiklos tikslais.

Rinkliavų centras vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 str. 3 d., atsižvelgdama į Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijas, patvirtintas Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021 m. lapkričio 30 d. įsakymu Nr. 2-246 „Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir jo atlikimo tvarkos rekomendacijų patvirtinimo“ (toliau – Rekomendacijos), atliko korupcijos pasireiškimo nustatymą Rinkliavų centre.

I. VEIKLOS SRIČIŲ NUSTATYMAS

Veiklos sričių analizės ir vertinimo tikslas – nustatyti veiklos sritis veikiančius išorinius, vidinius ar individualius rizikos veiksnius (sąlygas, įvykius ar aplinkybes), galinčius sudaryti prielaidas atsirasti korupcijai, ir parengti bei įgyvendinti prevencijos priemones analizės ir vertinimo metu nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams valdyti ar šalinti. Šioje išvadoje pateikiama informacija apie antikorporcinį požiūrių analizuotas ir vertintas veiklos sritis, atitinkančias vieną ar

kelis LR korupcijos prevencijos įstatymo 6 str. 3 d. nustatytus kriterijus ir todėl priskiriamas prie sričių, kuriose egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė.

Korupcijos pasireiškimo tikimybė Rinkliavų centre nustatyta taikant teisės aktų ir dokumentų turinio analizę, teisės aktų, reglamentuojančių veiklą analizuojamoje viešojo sektoriaus subjekto veiklos srityje, susipažinimu ir analize, kurios metu identifikuojamos teisinio reglamentavimo spragos, galimybė dviprasmiškai taikyti teisės aktų nuostatas, įvertinamas sprendimų priėmimo procedūros aiškumas, įvertinama teisės akto taikymo praktika, nustatomos teisės akto nuostatos sudarančios sąlygas korupcijai. Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą analizuojamas laikotarpis nuo 2021 m. III ketvirčio iki 2022 m. III ketvirčio pabaigos.

Rinkliavų centro veiklos sritys, kuriose yra korupcijos pasireiškimo tikimybė, vertinamos pagal lentelėje pateiktus Korupcijos prevencijos įstatymo 6 str. 3 d. ir Rekomendacijose numatytas kriterijus.

Lentelė.

<i>Veiklos sričių sąrašas</i>	<i>Veiklos srities aktualumą antikorporaciniu požiūriu lemiantys kriterijai (Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalis)</i>				
	<i>Yra buvę bandymų, pažeidžiant teisės aktų nustatytą tvarką, paveikti viešojo sektoriaus subjekto darbuotojus ar jų priimamus sprendimus</i>	<i>Nustatyta korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų kitoje panašioje valstybės ar savivaldybės veiklos srityje ar procese ir yra pagrindo manyti, kad tokio pobūdžio korupcijos rizika gali būti ir šioje valstybės ar savivaldybės veiklos srityje ar procese</i>	<i>Primami sprendimai yra susiję su materialine ar kitokia suinteresuoto asmens nauda, leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu, kontrolės ar priežiūros vykdymu</i>	<i>Kontrolės, priežiūros ar teisėsaugos institucijos nustatė valstybės ar savivaldybės veiklos srityje ar procese korupcinio pobūdžio teisės pažeidimų</i>	<i>Gauta kitos pagrįstos informacijos apie valstybės ar savivaldybės veiklos srityje ar procese esamus korupcijos rizikos veiksnius</i>
1. Vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą apskaičiavimas	Ne	Ne	Taip (Vertinta praėjusiais metais. Reikšmingų pasikeitimų nėra).	Ne	Ne
2. Vietinės rinkliavos už naudojimąsi Palangos miesto savivaldybės tarybos nustatytomis vietomis automobiliams statyti kontrolė	Ne	Ne	Taip	Ne	Ne
3. Gyventojų ir elektromobilių leidimų išdavimas	Ne	Ne	Taip (Vertinta praėjusiais metais. Reikšmingų pasikeitimų nėra).	Ne	Ne

4.Viešieji pirkimai	Ne	Ne	Ne	Ne	Ne
---------------------	----	----	----	----	----

Vadovaujantis LR korupcijos prevencijos įstatymo 10 str. 3 d. atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą surašoma išvada. Joje nurodomas analizuotos veiklos srities aprašymas; nustatyti korupcijos rizikos veiksniai, juos pagrindžiantys duomenys ir (ar) informacija; nustatytos korupcijos rizikos ir (ar) rizikos veiksnių sumažinimo ar pašalinimo priemonės.

II. VEIKLOS SRIČIŲ VERTINIMAS

Pasirinkus veiklos sritis analizuojami įstaigos priimti teisės aktai, sprendimai, atlikti veiksmai ir vertinama, ar pasirinktose įstaigos veiklos srityse yra laikomasi įstatymų, kitų teisės aktų ar sutarčių, turinčių įtakos įstaigos veiklai, ar priimti visi teisės aktai būtini įstatymų ir įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų įgyvendinimui; vertinama, ar juose nustatyta sprendimų priėmimo, veiksnių atlikimo tvarka yra skaidri; vertinama, ar yra įtvirtinti įstaigos vidaus kontrolės sistemos funkcionavimo pagrindai, ar veiksmingai funkcionuoja vidaus kontrolės sistema.

Vertinamoje veiklos srityje egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė, nes ji atitinka Korupcijos prevencijos įstatymo 6 str. 3 d. 3 p. numatytą kriterijų – priimami sprendimai yra susiję su materialine ar kitokia suinteresuoto asmens nauda, leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu, kontrolės ar priežiūros vykdymu. Vertinama, kad įstaigos veikla atitinka šį kriterijų, jei nustatoma, kad viešojo sektoriaus subjektui suteikti įgaliojimai vykdyti veiklą, skirtą prižiūrėti, kaip jam nepavaldūs fiziniai ir (ar) juridiniai asmenys laikosi įstatymų, kitų teisės aktų reikalavimų atitinkamoje valdymo srityje ar vykdyti kontrolės funkcijas.

Sritis

Vietinės rinkliavos už naudojimąsi Palangos miesto savivaldybės tarybos nustatytais vietomis automobiliams statyti kontrolė.

Teisinis reglamentavimas

Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą Vietinės rinkliavos už naudojimąsi Palangos miesto savivaldybės tarybos nustatytais vietomis automobiliams statyti kontrolės srityje aktualus teisės aktas:

- *Palangos miesto savivaldybės tarybos 2012 m. gegužės 31 d. sprendimo Nr. T2-162 1.1 punktu patvirtinti ir 2017 m. gegužės 31 d. sprendimo Nr. T2-148 1 punktu pakeisti Vietinės rinkliavos už naudojimąsi Palangos miesto savivaldybės tarybos nustatytais vietomis automobiliams statyti nuostatai. Suvestinė redakcija nuo 2022-05-06.*

Praktiniai įgyvendinimo aspektai

Siekiant išvengti korupcijos prielaidų, Nuostatuose yra aiškiai reglamentuoti Rinkliavų dydžiai, Rinkliavos lengvatos, Rinkliavos rinkimo terminai ir surinkimo tvarka. Rinkliavos mokėjimo kontrolę vykdo pagal darbo sutartis dirbantys kontrolieriai. Kontrolieriams išduodamos darbo priemonės ir jie yra instruktuojami. Kontrolieriai priimami į darbą Rinkliavos rinkimo laikotarpiu. Kontrolierių teisės ir pareigos yra aiškiai apibrėžtos pareigybės aprašymuose. Kontrolieriui nustačius, kad automobilio valdytojas (vairuotojas) nesumokėjo Rinkliavos arba pasibaigęs automobilio

stovėjimo laikas, kontrolę vykdančias Centro darbuotojas teisės aktuose nustatyta tvarka užfiksuoja pažeidimą ir ant automobilio priekinio stiklo palieka pranešimą, kad automobilio valdytojas (vairuotojas) vėliau arba išvykęs iš stovėjimo vietos turi sumokėti nurodyto dydžio Rinkliavą iki kitos dienos 12 val. Kontrolierius vadovaudamasis Administracinių nusižengimų kodekso 611 str. 3 d. daro transporto priemonės nuotraukas, kuriose užfiksuojami nusižengimai. Pažeidėjų sąrašas su vaizdine medžiaga – fotografijomis yra perduodami Centro patalpose dirbančiam kontrolieriui, kuris patikrina gautus mokėjimus ir nesusimokėjusiems surašo pažeidimų aktus, kuriuos perduoda Palangos miesto savivaldybės Viešosios tvarkos skyriui.

Korupcijos pasireiškimo tikimybė

Nuostatuose iki 2022 metų (aktualus rinkliavos rinkimo laikotarpis) buvo nurodyti būdai, kuriais mokama nustatyto dydžio rinkliava. Rinkliava galėjo būti mokama grynaisiais pinigais arba mobiliuoju ryšiu. Galimybė atsiskaityti grynaisiais pinigais kontrolieriui galėjo sudaryti prielaidas pasireikšti korupcijai, kadangi teoriškai buvo įmanomas susitarimas tarp kliento ir kontrolieriaus. Tai reiškia, kad buvo galimybė, kad kontrolieriui bus pasiūlytas atlygis už tai, kad klientui leistų mokamose vietose statyti automobilių nemokamai, neatsižvelgiant į stovėjimo laiką ir zoną.

Prevenciniai veiksmai, siūlymai

2021 metais atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą, buvo identifikuota aptariamoms nuostatos spraga ir siūlyta kreiptis į Palangos miesto savivaldybės administraciją dėl Nuostatų pakeitimo. 2022 metais (aktualus rinkliavos rinkimo laikotarpis) buvo pateiktas siūlymas Palangos miesto savivaldybės administracijai pakeisti šią nuostatą. Palangos miesto savivaldybės taryba patvirtino, kad nustatyto dydžio rinkliava mokama bilietų automatuose ir mobiliuoju ryšiu. Analizuojamu laikotarpiu Rinkliavų centre rinkliavos rinkimo laikotarpiu buvo gauta asmenų skundų telefonu ar el. paštu dėl kontrolierių priimtų sprendimų teisėtumo, tačiau išnagrinėjus skundus, nustatyta, kad jie teisiškai nepagrįsti ir susiję ne su galimais korupciniais kontrolierių veiksmais, tačiau su klientų nepasitenkimu rinkliavų dydžiais ar su jų pačių užmaršumu ar neatidumu, mokant/nemokant vietinės rinkliavos.

Apibendrinimas

Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą, daroma išvada, kad pakeitus nuostatą dėl galimybės atsiskaityti kontrolieriams grynaisiais pinigais sumažinta tikimybė atsirasti korupcijos prielaidoms vietinės rinkliavos už automobilių stovėjimą kontrolės srityje. Taip pat tikimybę pasireikšti korupcijai vykdančiam kontrolę dar labiau sumažina šie veiksniai:

1. nustatyti vietinės rinkliavos dydžiai yra nedideli, todėl mokėtojai yra linkę susimokėti;
2. pažeidėjas ir kontrolierius pažeidimo fiksavimo metu nėra toje pačioje vietoje;
3. kontrolė yra vykdoma gatvėse, t.y. viešose vietose, kur yra pakankamai daug žmonių ir yra didelė tikimybė, kad neteisėtus veiksmus pastebėtų aplinkiniai (kontrolieriai vilki ryškiaspalves liemenes);
4. baigtinis sąrašas subjektų, turinčių teisę nemokėti rinkliavos.

Atvejų, kuomet rinkliavos mokėtojai (automobilių valdytojai, kurie naudojami mokamomis vietomis), skundė konkrečias korupcinio pobūdžio veikas ar jų apraiškas vykdančiam kontrolę, nenustatyta, todėl tyrimų dėl tokių veikų nebuvo atlikta.

III. IŠVADA

Apibendrinant, kas išdėstyta, konstatuotina, kad Rinkliavų centro veikla formaliai atitinka vieną iš LR korupcijos prevencijos įstatymo 6 str. 3 d. nurodytų veiklos sričių, kurioje egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė. Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybę šioje srityse, pažymėtina, kad teisinis veiklos reglamentavimas yra išsamus ir nesudaro prielaidų korupcijai atsirasti. Siūlymai, kurie teikti atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą laikotarpiu nuo 2020 m. IV ketv. iki 2021 m. I ketv. pabaigos, vertinamoje srityje buvo įgyvendinti. Vertinama, kad siūlytos priemonės buvo įgyvendintos ir jos tiesiogiai susijusios su korupcijos rizikos pašalinimu ir neigiamo poveikio sumažinimo vietinės rinkliavos už naudojimąsi Palangos miesto savivaldybės tarybos nustatytais vietomis automobiliams statyti kontrolės srityje.

Atlikus korupcijos pasireiškimo tikimybę ir įvertinus tai, kad Rinkliavų centre neužfiksuota korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų, darytina išvada, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė Rinkliavų centre išlieka maža.

Direktorius

Bronius Martinkus